

Mokytojų teisės ir pareigos

Atnaujinta: ŠMM, 2017-07-02

Mokytojų teisės

1. Teisė siūlyti savo individualias programas, pasirinkti pedagoginės veiklos būdus ir formas.
2. Teisė į kvalifikacijos tobulinimą, į atestaciją ir į aukštesnę kvalifikacinę kategoriją. Mokytojas ne mažiau kaip 5 dienas per metus gali dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose.
3. Teisė dirbti savitarpio pagarba grįstoje, psichologiškai ir fiziškai saugioje aplinkoje, turėti higienos reikalavimus atitinkančią ir tinkamai aprūpintą darbo vietą.
4. Teisė dalyvauti mokyklos savivaldoje. Mokytojai įeina į mokyklos tarybą – svarbiausią mokyklos savivaldos organizaciją.
5. Teisė siūlyti mokyklos vadovui, kad jis mokiniui, pažeidusiam mokyklos vidaus tvarką ir mokinio elgesio normas, skirtų drausmines auklėjamojo poveikio priemones.

Mokytojų pareigos

1. Pareiga užtikrinti geros kokybės ugdymą ir mokinių saugumą. Mokytojai turi atsižvelgti į mokinių gebėjimus ir polinkius, palaikyti mokinių norą mokytis, pasitikėjimą savo gebėjimais. Turi padėti tiems mokiniams, kuriems sunkiau mokytis, o turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, – pritaikyti dalyko programą, turinį, metodus.
2. Pareiga ugdyti mokinių dorovines, pilietines, tautines ir patriotines nuostatas, pagarbą tėvams.
3. Pareiga nešališkai vertinti mokinių mokymosi pasiekimus.
4. Pareiga informuoti. Mokytojai turi nuolat informuoti mokinius apie jų pasiekimų įvertinimą. O tėvus (globėjus, rūpintojus) – ir apie vaiko elgesį, mokymosi poreikius, sunkumus.
5. Pareiga tobulinti savo kvalifikaciją.
6. Pareiga gerbti mokinį kaip asmenį, nepažeisti jo teisių ir teisėtų interesų.

Mokytojo pareiga? Būti įdomiu, profesionaliu, gyvybingu, ieškančiu, atviru kaitai, besimokančiu. Nieko nėra nykiaiau kaip atsainus, abejingas savo darbui mokytojas.

- Dalykiškai stiprus, metodiškai unikalus **jis turi norėti būti**.
- Jo pareiga – **g i r d ė t i** mokinį, **s u p r a s t i jį**, dialogiškai jam vadovauti.
- Jo pareiga – **būti išmintingesniu, kilnesniu, oriu**.
- Mokytojo pareiga – būti **a u t o r i t e t u**.
- **Būti su savo mokiniu, nepalikti, neapleisti**.
- Ir **svarbiausia** – jis turi **mylėti** mokinį, savo darbą, mokyklą.

Teisės? Ar mokytojas turi teisių? Turi.

- Turi turėti galimybių nuolat tobulėti.
- Turi teisę nuolat skaityti geras knygas.
- Turi teisę turėti laiko sau.
- Turi teisę išsimiegoti ir pavalgyti. Jis, beje, irgi valgo, nors mokiniai dėl to kartais nustemba. („Jūs irgi valgote, mokytoja?!“).
- Turi teisę pavargti.
- Turi teisę tikėtis abipusiškumo, geros valios.
- Turi ne tik pareigą, bet ir galimybę mylėti vaikus. Rūpintis jais, kartais pakeisti ir tėvą, ir motiną, kartais tiesiog kalbėtis su jais, būti jiems atrama ir stiprybės pavyzdžiu, supratingu draugu.
- Mokytojas turi teisę klysti, nežinoti, būti tiesiog žmogumi, tikėtis atleidimo.
- Turi teisę atsiprašyti ir atleisti pirmasis.

Dainora Eigminienė, Vilniaus šv. Kristoforo gimnazijos lietuvių kalbos mokytoja ekspertė